

Lite praksis, en fare for fagutdanningen?

SIDE 4 OG 18

Eierskifte før bedriften dør, side 7

Futen skulle ha sitt, side 11

Kan ROT-fradraget slå rot i Norge? side 14

Oslo Håndverks
Industriforening &

Aktiviteter i OHIF

Styremøter:

6.juni, 22.august og 26.september

Næringslivets valgkampstart 11.august

LAUGSKALENDER

20. juni

Oslo Glassmesterlaug

18. august

Oslo Rørleggerlaug

25. august

Oslo Kobber- og Blikkenslagerlaug

31. august

Pelsmesterlauget

5. september

Oslo Snekkermesterlaug

5. september

Oslo Håndverker Sangforening

6. september

Oslo Kjole- og Draktsyerlaug

7. september

Norges Gyllenlærlaug

8. september

Salmaker- og Møbeltapetslerlauget

12. september

Oslo Håndverker Sangforening

13. september

Oslo Gullsmedlaug

14. september

Oslo og Akershus Kjøttbransje

15. september

Oslo Rørleggerlaug

19. september

Oslo Glassmesterlaug

19. september

Oslo Håndverker Sangforening

20. september

Murmesternes Forening

21. september

Maler- og Byggtapetsmestr.

Forening i Oslo

22. september

Oslo Kobber- og Blikkenslagerlaug

23. september

Maler- og byggtapetsmestr.

Forening dameforening

26. september

Oslo Håndverker Sangforening

28. september

Pelsmesterlauget

PÅ PLAKATEN

SIDEN SIST HAR OHIF

- Deltatt på møte med Maler- og Byggtapetsmestrenes Forening, Oslo
- Deltatt på møte med Urmakerlauget
- Deltatt på møte med Huseiernes Landsforbund
- Arrangert ressursgruppemøte
- Arrangert medie- og kommunikasjonskurs for medlemmer
- Lvert høringsuttalelse til ny næringspolitisk handlingsplan
- Arrangert årskonferanse
- Deltatt på møte med Murmesternes Forening
- Avholdt Generalforsamling
- Deltatt på oppstartskonferansen ny kommuneplan Oslo
- Deltatt i juryen på gründercamp ved Sogn vgs
- Arrangert bedriftsbesøk med Akershuspolitikere
- Arrangert fag- og svennebrevutdeling i Oslo rådhus sammen med Utdanningsetaten
- Deltatt på mesterbrevutdeling i Laugsalen – Oslo Kobber- og Blikkenslagerlaug
- Deltatt i arbeidsgruppe om ROT-fradrag

TIL NESTE GANG

- Nordisk konferanse i Stockholm
- Arrangere ressursgruppemøte
- Delta i arbeidsgruppe for ROT-fradraget
- Arrangere Næringslivets valgkampstart

Oslo Håndverks
& Industriforening

STYRET

Personalsjef Tor Petlund, leder
Tømremester Øivind Utne, nestleder
Gullsmedmester Fred B. Andersson
Salgskonsulent Rune Olsson
Murmester Knut A. Fjeld
Daglig leder Kari Engh Johansen

FORENINGENS KONTORER

Rosenkrantz gt. 7, 0159 OSLO
Telefon: 22 40 10 90
Telefaks: 22 40 10 99
E-post: firmapost@ohif.no
Web: www.ohif.no
Kontortid: 09.00 - 1600

Administrerende direktør: Arve Sand
Kommunikasjonssjef:
Kristin Brandt
Regnskap: Sølvi Ruud

Det nytter å holde trykket oppe

Våren 2008 lanserte OHIF forslag om at opplæringsbedrifter med lærlinger skal gis fortrinn når kommunen inngår avtaler om vedlikeholds-, rehabiliterings- og byggeoppdrag. Forslaget fikk en noe blandet mottakelse i starten, men iherdig innsats overfor partiene i bystyret fra våre ressursgrupper, tillitsvalgte og administrasjonen – noen i Rådhuset har kanskje opplevd det som mas – har skapt tverrpolitisk enighet om betydningen av å kreve lærlingordning i bransjer der det er et klart behov for læreplasser. Samtlige partier har vist vilje til å finne løsninger og et enstemmig bystyre vedtok 10. mai 2011 at ”ved Oslo kommunes inngåelse av avtaler om vedlikeholds-, rehabiliterings- og byggeprosjekter i bransjer med et klart definert behov for lærlingplasser og tilstrekkelig tilgang på lærlinger, skal det som hovedregel settes som vilkår at virksomheten er tilknyttet en offentlig godkjent lærlingordning og jevnlig tar inn lærlinger”.

Det er god grunn til å være stolt av den jobben som er gjort, men den viktigste innsatsen er den som nå følger, nemlig å vokte som en hauk at etatene og de kommunale foretakene lojalt følger opp kravet om lærlingordning. Hovedregelen har en knallsterk forankring i et enstemmig bystyre. Vi vil karakterisere det som risikosport å omgå regelen. Her er det mange som vil følge med. Og har vi forstått finansbyråd Kristin Vinje rett, så vil hun også holde et våkent øye med at vedtaket etterleves og kreve at unntak fra det som nå skal være hovedregelen blir begrunnet.

Vi har fra denne plass rettet mangt et kritisk blikk mot Oslo kommune. Desto gledeligere er det da å kunne takke alle gode krefter i bystyret og byrådet for viljen til å finne en god løsning i denne saken.

For å stimulere byggenæringen, legge til rette for økt sysselsetting og bekjempe svart arbeid har OHIF tatt til orde for å innføre skattefradrag for håndverkstjenester som utføres i egen bolig. Modellen er det såkalte ROT-fradraget som ble innført i Sverige i desember 2008. Ordningen gir boligeier skattefradrag på halvparten av arbeidskostnadene når vedkommende ansetter håndverker til oppussing, reparasjon, ombygging eller påbygging av boligen. Fradraget har en øvre grense på 50 000 svenske kroner per person per år. Er det to eiere, for eksempel mann og kone, økes fradraget til 100 000 svenske kroner. Når firmaet fakturerer kunden, trekkes halvparten av arbeidskostnaden fra på fakturaen. Dette beløpet får så firmaet utbetalt fra det svenske Skatteverket.

Vi har stor tro på at ordningen vil fungere bra også i Norge og gi betydelig økte inntekter i økt merverdiavgift, arbeidsgiveravgift og inntektsskatt. Dessverre er ikke Finansdepartementet av samme mening. Der i gården menes det at en slik fradragsrett ikke vil fjerne lønnsomheten av å velge svart arbeid framfor hvitt og at det fortsatt vil være rimeligere å kjøpe tjenesten svart. Vi kunne kanskje ikke ventet noe mer spenstig fra et departement som sjelden har endringsvilje annet enn i én retning.

Ha en strålende sommer.

Håndverk & Industri

Utgis av Oslo Håndverks- og Industriforening

Rosenkrantz' gate 7, 0159 Oslo
www.ohif.no

Ansvarlig redaktør:

Arve Sand

telefon: 22 40 10 91

telefaks: 22 40 10 99

e-post: arve.sand@ohif.no

Redaksjon:

Randem Media AS

Postboks 60 Lambertseter,
1101 Oslo

Redaksjonssekretær/journalist:

Knut Randem

telefon 22 68 84 60,

post@randem.no

Journalist Kristin Brandt

telefon 22 40 10 93

kristin.brandt@ohif.no

Abonnement: OHIF

telefon 22 40 10 90

firmapost@ohif.no

Utgivelser 2011:

Nr 1: mars

Nr 2: juni

Nr 3: september

Nr 4: desember

Håndverk & Industri

trykkes i 1700 eksemplarer.

Produksjon: Randem Media AS

Trykkeri: Merkur Trykk AS

ISSN 1890-047X

Forsidefoto: Knut Randem

Teori på byggeplass gir gode og motiverte lærlinger

Veidekke har i over ti år drevet "Skole på byggeplass" i et samarbeid med Nav. Dette har vært et tilbud til voksne om å ta VG1 og VG2 i byggfagene i et organisert opplegg som ender i en læreplass. "Skole på byggeplass" har levert lærlinger til både murer-, tømmer- og betongfaget. Nå henger ordningen i en tynn tråd.

For Veidekke og de store entreprenørene har det først og fremst vært lærlinger i betongfaget som har vært mangelvare. De aller fleste "klassene" har derfor vært i betongfaget. – Med unntak av et par år har vi startet minst en klasse hver høst siden 1997, forteller Richard Ramsland, leder for "Skole på byggeplass" i Veidekke.

– Elevene har vært på byggeplass fra mandag til torsdag og fått teoriundervisning knyttet til oppgavene de skulle løse på byggeplassen. De fikk dermed se teorien i praktisk anvendelse samtidig som de fikk jobbe praktisk på bygget. Fredager har de vært på Oslo Voksenopplæring for å ta teori som ikke kan knyttes til praktisk arbeid. Hvert kurs er intenst gjennomført på 40 uker og tilsvarende VG1 og VG2. Deretter har de fått lærekontrakt hos en av de store entreprenørene.

STORTIVES Alf Christian Sørum (26) er lærling i betongfaget og var med i det siste kullet som gikk "Skole på byggeplass". Han hoppet av sitt opprinnelige utdanningsvalg og var i arbeidslivet noen år før han fikk plass i "Skole på byggeplass". – Dette har vært en veldig bra ordning. Noe av det beste Nav har organisert for meg, sier han entusiastisk.

Alf Christian Sørum (26) er lærling i betongfaget og har aldri hatt det bedre i arbeidslivet enn han har det nå. Han skjønner bare ikke hvorfor Nav ikke penset ham inn på "Skole på byggeplass" mye tidligere.

– Det var synd jeg ikke fikk høre om ordningen tidligere. Jobbsøkerkurs har jeg vært på flere ganger, så det har jeg blitt flink til, men det ble lite praksis å sette på cv-en, legger han til lett ironisk.

– Jeg har aldri hatt det så bra som jeg har det nå. Jeg merker at både humør og livsglede er bedre enn på lenge. Neste sommer går jeg opp til fagprøve.

I "Skole på byggeplass" ble det gitt en innføring i teori i fellesskap, men som regel var de ute og jobbet og løste oppgaver knyttet til teorien i mye mer selvstendig grad enn det de får mulighet som lærling og fagarbeider.

– De fikk oppgaver og skulle planlegge og løse disse. Alle oppgaver ble evaluert og de møttes til samling morgen og kveld, forteller Ramsland.

– På det meste har vi hatt syv klasser, men det kan se ut til at klassen Sørum gikk i kan bli den siste. Det er Nav som har

vært bestiller og har betalt for det 40 uker lange praktisk-teoretiske kurset.

– For oss har fokuset vært å levere lærlinger til bransjen med en slik kvalitet at bedriftene kommer tilbake og vil ha flere lærlinger, sier Ramsland.

– Nav sier nå til oss at dette er for dyrt i forhold til antallet som gjennomfører og tiden det tar. Egentlig er det vel tre direktorater og etater som burde hatt interesse av at denne ordningen fortsetter: Integrering, Arbeid og Utdanning.

– I utgangspunktet var dette et samarbeid mellom oss, EBA og daværende Aetat. Nå er det slutt.

– Så nå henger tilbudet i luften?

– Nei, jeg føler at det er helt dødt. Dagens opplegg kommer nok ikke i gang igjen, tror Ramsland. Han håper imidlertid det kan være mulig å få til noe lokalt, men i mindre målestokk.

– Dette er et viktig tilbud til ungdom i tjueåra, og det er ikke minst viktig for integrering. Det sies så mye negativt om somaliere, men fra 2008 til 2010 fullførte fem ”Skole på byggeplass”. Tre av dem har tatt fagbrev og to er fortsatt i lære. Det er integrering av stor samfunnsmessig verdi.

Det det står om er 3 millioner kroner i året. Det koster det å gjennomføre en klasse med 20 elever.

ET GODT SPOR Knut Asper i Murmestrenes opplæringskontor forteller at de velsignet ”Skole på byggeplass” fordi dette er et godt tilbud til gruppen som har fått tilbudet. Han synes imidlertid at også ordinære lærlinger bør få en fagopplæring hvor faget settes i fokus.

– Det er komprimert og smart yrkesrettet teori, sier han. Kjell Veivåg (V), bystyremedlem og nestleder i utdanningskomiteen stilte 13. april i år spørsmål til utdanningsbyråden om det er grunnlag for en videreføring/videreutvikling av prosjektet ”Skole på arbeidsplass”, status for drøftingene med Utdanningsetaten og hvilke initiativ byråden vil ta for å rekruttere flere lærlinger.

– Har du fått noe svar?

– Nei, det har jeg sannelig ikke. Det har gått lang nok tid nå, så dette må jeg purre opp, lover Veivåg.

Richard Ramsland, leder for Skole på byggeplass i Veidekke regner med at tiltaket nå er dødt. Alf Christian Sørum (t.v.) bobler over av entusiasme for at tiltaket har gitt ham en god yrkesmulighet.

Tekst og foto: Knut Randem

Ny næringspolitisk handlingsplan

Oslo Håndverks- og Industriforening ble invitert som høringsinstans på den nye næringspolitiske handlingsplanen som næringsbyråd Øystein Sjøtveit har lagt fram. Foreningen håper byrådet tar våre kommentarer til etterretning.

I dagens samfunn blir yrker som kan forbindes med uttrykk som kunnskapsbasert og kunnskapsintensive forbundet med status og har ”høyere verdi” enn de tradisjonelle håndverksfagene. Håndverksfagene sliter i konkurransen om rekrutteringen av de gode hodene og hendene. Informasjonen om hvilke muligheter som ligger i et håndverksfag og mulighetene for en eventuell videre yrkesvei når ikke fram.

EN AV SAKENE OHIF KOMMENTERTE Oslo Håndverks- og Industriforening frykter at når fagene ikke blir forbundet med kunnskap, så utelukkes vi også i bokser som innovasjon, nytenk-

ning og forskning. Fagene blir sittende fast i en tradisjonell tenkning og næringslivet kan gå glipp av nødvendig nytenkning og innovasjon. OHIF mener at all næringsvirksomhet baserer seg på kunnskap og at håndverksfag i stor grad er vel så mye basert på kunnskap som næringene i definisjonen som er brukt. Den er for snever og gammeldags med tanke på at en som driver omsetning av eiendom er inne i definisjonen mens f.eks en gullsmed som er utdannet gemmolog eller en byggmester som bruker ny teknologi for å bygge mest mulige miljøeffektivt, ikke er med.

Høringsuttalelsen kan leses i sin helhet på www.ohif.no. Høringsnotatet vil også bli lagt ut.

Av Kristin Brandt

En festdag for nye svenner og fagarbeidere

Rørlegger Christopher Leegaard Kristiansen hos Aug. Larsen AS mottok svenneprøvedaljen av styreleder Tor Petlund i OHIF.

206 nyutdannede svenner og fagarbeidere kunne 24. mai motta dokumentasjonen på at de hadde bestått fag- eller svenneprøven i sitt fag. To av de nyutdannede hadde gjort en helt spesiell innsats og fikk medalje, stipend og diplom for innsatsen.

Det var ordfører Fabian Stang som ønsket velkommen til Oslo rådhus denne maikvelden. Svært mange arbeidsgivere, familie og venner av kandidatene hadde også møtt fram for å få med seg den høytidelige overrekkelsen.

Ordføreren gratulerte med dagen og spurte ungdommene om hvor de tror de er om ti år.

– Har dere forvaltet kunnskapen godt? spurte han.
– Det heter ”skomaker bli ved din lest”, men det er også viktig at dere forvalter de mulighetene arbeidslivet gir på en god måte.

RESPEKT FOR KUNNSKAP Stortingsrepresentant Trine Skei Grande (V) var kveldens hovedtaler. Hun tok utgangspunktet i de urolighetene vi ser blant unge mennesker sør i Europa og spesielt i Spania nå.

Egentlig rettes protestene der mot samfunn som ikke har siktet mot kunnskap.

Når du i oppgangstider bygger masse uten å bruke fagutdannede, har du ikke folk du kan bruke til noe annet når det går nedover.

– De nasjonene som har respekt for velferd og satser på fagutdannede og fagkunnskap, de lykkes, sa Grande.

Fra sin egen barndom kunne hun fortelle om en snekker-far, som sa mye negativt om arkitekter ved middagsbordet. Men hun manet til innsikt i hverandres fag.

– Det er samarbeid og ikke motsetninger som bringer oss framover.

Grande ga også uttrykk for at hun ønsker fagfolk som kan si fra til politikerne når de gjør noe dumt.

– Det er dere som er fagfolk. Bare sammen kan vi lage gode løsninger for fremtiden, avsluttet hun.

Deretter ble fag- og svennebrevene delt ut av Tor Petlund, leder for Yrkesopplæringsnemnda i Oslo. Han er også styreleder i Oslo Håndverks- og Industriforening og kunne etter utdelingen av fag- og svennebrevene stå for utdelingen av en fagprøvedalje og en svenneprøvedalje.

Fagprøvedaljen ble tildelt elektriker Dana Abdulkarim Abdulkader som har gått sin læretid hos Bravida Norge. Blant fagene i bladets nedslagskrets ble rørlegger Christopher Leegaard Kristiansen hos Aug. Larsen AS tildelt svenneprøvedalje for en svenneprøve av særlig høy kvalitet.

Med medaljen følger diplom og et stipend på 10.000 kroner fra Blikkenslagermester Oluf C. Johanssen og hustrus legat. Kun en utøver i hvert fag kan tildeles denne utmerkelsen for en fag- eller svenneprøve av meget høy kvalitet.

DEN BESTE AV DE BESTE Det er prøvenemndene som foreslår kandidater til svenneprøvedalje til Utdanningsetaten, som igjen fremmer sin innstilling for styret i Oslo Håndverks- og Industriforening.

Christopher Leegaard Kristiansen svenneprøve besto i å koble til en fyrkjel med ”norsk kopling” der han selv skulle tegne inn og montere komponenter som pumpe, shuntventil, stengeventil, reguleringsventil, termometre, sikkerhetsventil og ekspansjonskar samt tur-retur tilkopling og påfylling.

Prøvenemnda begrunner sin innstilling med kandidatens høye kvalitet i alle deler av oppgaven – fra planlegging via gjennomføring til presentasjon.

– Det var tydelig at kandidaten hadde høy praktisk og teoretisk kunnskap, mente prøvenemnda.

Kandidaten selv har ikke vært tilgjengelig for intervju, men daglig leder Terje Hals i Aug. Larsen AS forteller at det aldri er overraskende at deres lærlinger gjør det godt på svenneprøvene. Bedriften har lite stryk, men det er selvfølgelig ekstra hyggelig og overraskende når en lærling leverer en så flott svenneprøve som Christopher Leegaard Kristiansen gjorde. Bedriften har om lag 40 ansatte og den har til en hver tid cirka ti lærlinger.

– Hvorfor får dere så gode resultater?

– Vi har først og fremst etablert et opplæringsprogram hvor vi tidlig setter lærlingene på reelle arbeidsoppgaver. De får lov av prosjektlederne til å prøve og feile. Dessuten har vi en godt sammensveiset gjeng, som tar seg tid til å følge opp lærlingene.

– Vi slipper heller ikke lærlingene våre løs på egenhånd. De er alltid til opplæring i situasjoner hvor andre kan følge med på det de jobber med, forklarer Hals.

Bedriften er over 100 år gammel og svært mange av lærlingene deres blir hos dem hele sitt yrkesaktive liv.

Tekst og foto: Knut Randem

Eierskifte før bedriften dør

Etterkrigsgenerasjonens småbedriftseiere nærmer seg pensjonsalderen med raske skritt. Har de tenkt på hva som skal skje med bedriftene? Blir det generasjonsskifte, salg, nedleggelse eller en langsom død for bedriften? Undersøkelser viser at verdiskapningskurven går ned når eier passerer ca 60 år. Det er da beslutningene må tas.

– Personer, som eier små- og mellomstore bedrifter, står for en vesentlig del av verdiskapningen og sysselsettingen i Norge, sier Kristian Skjølaas i NHO Oslo og Akershus. Han er styreleder for Eierskiftealliansen som utarbeider regionale og lokale verdiskapningsanalyser og arrangerer informasjonsmøter for eiere av små og mellomstore bedrifter (SMB). 16. november arrangerer de et slikt frokostmøte i Oslo i samarbeid med Oslo Håndverks- og Industriforening.

– Eierskiftealliansen består av NHO, HSH, Bedriftsforbundet, MEF, RVS Sparebank1, Sparebank1 Oslo og Akershus, Innovasjon Norge og lokale partnere. Prosjektet skal gå fram til 2013 og vi er allerede i gang med frokostmøter blant annet i Østfold.

Analysen Eierskiftealliansen har gjennomført viser at det er ansatt 164.160 personer i SMB-bedriftene i Oslo og Akershus. SMB-bedrifter hvor det er én majoritetseier sysselsetter 20 prosent i Oslo og 27 prosent i Akershus.

SMB-bedriftene Eierskiftealliansen henvender seg til er de hvor majoritetseieren er over 54 år. Dette er bedrifter som har 16.544 ansatte.

– Vi må bevisstgjøre de gamle gründerne på deres rolle som eiere, sier Skjølaas.

Geir Samdal i Gess.no Generasjons- og eierskiftesenter.

senter er engasjert for å drive prosjektet til daglig. Han viser med en meget illustrerende kurve (se illustrasjon) hvordan verdiskapningen fordeler seg i en bedrift relatert til eierens alder. Den første gründertiden er resultatene magre, men etter underskudd kommer som regel solid vekst. Han forteller at veksten i verdiskapning stopper opp og begynner å synke når eieren er +/- 60 år. Det gjelder ikke alle, men er likevel et statistisk faktum.

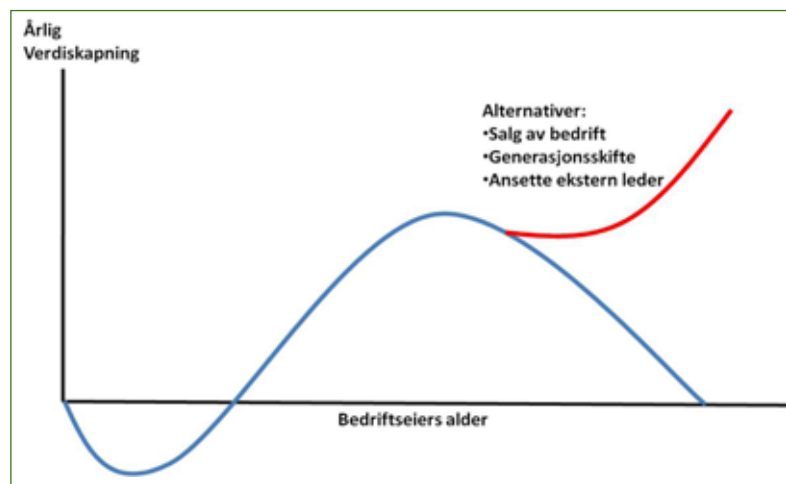
– Om intet gjøres når dette skjer, vil bedriften dø med eieren, sier Samdal.

– Det er samfunnsøkonomisk mer lønnsomt å støtte disse bedriftene gjennom et eierskifte enn å støtte gründerbedrifter som kan bruke mange år før de tjener penger.

– I distriktene er det SMB-bedriftene som holder liv i lokalsamfunnene, og kommunene blir veldig sårbare. I Oslo er det ikke så sårbart, men SMB-bedriftene er like viktige for verdiskapningen her, forteller Skjølaas.

TREÅRIG PROSJEKT Eierskiftealliansen er inne i det første av tre prosjektår.

Geir Samdal i Gess.no Generasjons- og eierskifte-

Eierskifte i SMB-bedrifter. Selg når du er på topp.

Illustrasjon Gess.no.

– Det er derfor viktig at det ansettes en daglig leder eller at det gjennomføres et generasjons- eller eierskifte. Vi ser på kurven at omsetning og resultat da igjen begynner å stige.

– Vi har i større grad enn i andre land en situasjon hvor barna blir noe annet enn foreldrene. Da er ikke generasjonsskifte aktuelt, men det er viktig å selge bedriften før resultatene synker for mye. Verdien av en bedrift kan settes til fem ganger årsresultatet. Dersom resultatet for eksempel synker med 100.000 kroner, vil verdien av bedriften synke med 500.000 kroner.

– Det er vanskelig å selv bedømme hvor på kurven egen bedrift befinner seg. Temaet eierskifte er følsomt og mange kvier seg for å snakke om det for å ikke uroe. Men om eieren ikke har barn det er åpenbart skal overta, vil de ansatte uansett spekulere i hva det skal bli av arbeidsplassene deres, sier Samdal.

– Det er viktig å starte prosessen tidlig. I et generasjonsskifte må junior få mulighet til å bygge seg opp. Det er vanskelig, men det er ingen god situasjon å utsette det. Senior kan faktisk ødelegge både bedriften og familien om han ikke forholder seg til dette. Det er ingen fasit, men det er de samme problemene som går igjen i slike generasjons- og eierskifter. Eierskiftealliansen skal derfor legge til rette for erfaringsutveksling både for selgere og kjøpere, forklarer Samdal. Frokostmøtene er gratis og har generasjonsskifte og kjøp og salg av bedrift som tema. Der vil du høre andres erfaringer og få gode råd om hvordan dette best kan gjennomføres. Deltakerne får møte både bedriftseiere og rådgivere som har gjennomført generasjons- og eierskifter. De får også faglig materiell og tilgang til verktøy for egenanalyse av utfordringer ved eierskifte.

– Vi skal også lage et fordypningsseminar for de som skal selge bedriften, men det er likevel viktig å få med seg det første frokostseminaret i Oslo 16. november, avslutter Samdal.

Tekst og foto: Knut Randem

Bedriftsbesøk med Akershus politikere

Oppmuntret av de gode resultatene hos Oslos skolepolitikere, retter Oslo Håndverks- og Industriforening nå søkelyset mot skolepolitikere i Akershus. 19. mai inviterte vi dem med på bedriftsbesøk til tre lærebedrifter i Asker og Bærum. Syv politikere deltok på bedriftsbesøkene og de fleste partiene var representert. Fra OHIF deltok åtte medlemmer fra forskjellige fag og to fra administrasjonen.

Gjennom samarbeidet med Oslo politikere i fjor, så vi at noe av det som var mest nyttig var bedriftsbesøkene. Å få oppleve fagene der hvor de utøves gjør at politikere får en helt annen forståelse for de utfordringene som ligger i dagens fagutdanning.

ROLAND CASPARI A/S MØBELSNEKKERIET: Roland ga en kort informasjon om sin bakgrunn, med møbelsnekkerutdanning fra Tyskland, oppstarten av firmaet Roland Caspari A/S Møbelsnekkeriet i 1992 og lærebedriften. Møbelsnekkeriet har hatt 1-2 lærlinger kontinuerlig siden oppstarten og er den bedriften, i sitt fag, som har hatt flest lærlinger i Asker og Bærum. Han fremhevet det gode samarbeidet med Rud VGs, men var også bekymret for det fallende nivået på den praktiske kompetansen hos lærlingene. – Ved siden av en grunnkunnskap til faget er motivasjonen for faget det aller viktigste. Det er læreren som er den viktigste faktoren her, mener Roland Caspari. Han pekte på hospitering som et godt virkemiddel for å motivere læreren, men erkjente også at læreren ikke alltid har gode nok verktøy til å opprettholde orden og påse at elevene kommer i tide. – Ved å delta ute i sitt fag blant utøvende, engasjerte håndverkere, kan lærere få påfylling og oppdatering som gir motivasjon, entusiasme og ny glød for faget, sier Roland. Dessverre fører kompetansenedgangen hos elevene til at mange av hans kollegaer ikke tar inn lærlinger lenger, samtidig som faget sårt trenger rekruttering. – Vi må bli flinkere til å informere om faget vårt og være gode ambassadører, avslutter Roland Caspari.

BLOMSTERSTUA AS: Hos Blomsterstua AS ble vi møtt av de to innehaverne Siv Dalen og Hilde Bomann. Daglig leder Siv Dalen orienterte om bedriften og utfordringene blomsterdeko-

ratørene møter i hverdagen. Her fikk politikere også møte Lise Lium, som er voksenlærling og Stine Marie Ekra som er rettighetslærling. Lise har vært ansatt i en blomsterbutikk i tre år og har fått godskrevet denne praksisen i sin opplæring, hennes utdanning blir derfor toårig i stedet for fire år. OHIF inviterte også med Anita Hope fra blomsterdekoratørens opplæringskontor BLOK, og hun holdt et innlegg blant annet om lærebedriftenes behov for kursing av sine instruktører. Blomsterdekoratørfaget har et spesielt behov fordi fagansvarlig i lærebedriftene ikke alltid har fagbrev. Blomsterdekoratørfaget er et fag der det ikke er noen felles faglig organisasjon med midler til for eksempel kursing av instruktører i bedrift. Anita Hope er veileder for lærlinger i Asker, Bærum, Oslo og Buskerud. Hun er hovedansvarlig for opplegg og planer for trinn 2 og underviser på alle kurs.

ANSNES ENTREPRENØR: Ivar Rune Ansnes startet den opprinnelige byggmesterbedriften i 1987 og har siden valgt å integrere flere selskaper som en del av Ansnes AS. Til sammen seks håndverksbedrifter er samlet i Ansnes AS med ca 100 ansatte. De seks tradisjonsrike mesterbedriftene satser på fagkunnskap og kvalitet innenfor bransjene: rørlegger, byggmester, elektroentreprenør, murmester, grunnentreprenør og snekkerverksted. Ansnes AS har lærlinger i flere fag og politikere fikk snakke med to av dem. Siden lærlingene i byggfagene var ute på byggeplasser var det de to møbelsnekkerlærlingene, Kristin Riisnæs som snart skal opp til svenneprøven og Øyvind Medhus, som politikere fikk møte. De besøkende fikk også snakke med snekkermester Jürgen Spindler som er fagansvarlig for lærlingene i sitt fag. Ivar Rune Ansnes er opptatt av å tegne kontrakt med de beste elevene og stiller krav til lærlingene i bedriften. – Det er viktig å bevare kompetansen

i faget og her må det offentlige vise samfunnsansvar ved å foretrekke lærebedrifter i anbudskonkurransen, sier Ansnes.

LUNSJ MED INNLEGG: Hovedtemaet for bedriftsbesøket var samarbeidet mellom næringslivet og skolen. Arvid Søgaard tok opp hospitering som et godt virkemiddel for å bedre samarbeidet mellom næringsliv og skole. Ved å ta instruktører inn i skolen og la lærere hospitere i bedriften oppnår man en bedre forståelse hos begge parter for hverandres hverdag. I tillegg er det nødvendig for en faglærer å holde seg oppdatert i faget. Søgaard trakk også fram ressurskolene som et bra virkemiddel, men la vekt på at disse måtte ha et tydelig mandat. Frode Andersson tok opp en konkret sak for å synliggjøre hvor viktig det er at næringslivet blir tatt med på råd når det er snakk om nedleggelse av programfag ved skolene. Akershus Fylkeskommune var i ferd med å legge ned matfag VG2 ved en vgs selv om næringslivet har et stort behov for denne kompetansen. Heldigvis tok fylkespolitikerne grep og fikk stanset nedleggelsen. God veiledning var også oppe som tema. - Rådgiverne bør også hospitere i næringslivet, mange har kanskje aldri vært ute i næringslivet og har lite kunnskap om hvilke muligheter som ligger i de forskjellige håndverksfagene, sa Kristin Brandt. Politikerne fikk utdelt konkrete og begrunnede forslag i forhold til hospitering for lærere, instruktører og rådgivere, god veiledning, ressurs for mindre håndverksfag, fravær som kan føre til frafall, rekruttering og at det må stilles krav til det offentlige om å bruke bedrifter med lærlinger.

BUDSTIKKA: I forkant av bedriftsbesøket skrev journalist i Budstikka, Erik Tangen en artikkel om foreningens arbeid for

fagutdanningen og Roland Caspari A/S Møbelsnekkeriet. Budstikka skrev også om bedriftsbesøket og Håndverk & Industri siterer fra Budstikka onsdag 25. mai:

”FORNØYDE FOLKEVALGTE Gruppeleder for Høyre og leder av hovedutvalget for miljø og næring i Akershus fylkeskommune, Anette Solli, er begeistret for flere av forslagene fra OHIF. – Det var veldig verdifullt å høre hvor skoen trykker sett fra bedriftenes ståsted. Forslagene om at faglærere hospiterer i relevante bedrifter og fagarbeidere fra næringslivet går inn som instruktører i skolen er begge kjempegode ideer, som er tatt inn i Akershus Høyres fylkestingsprogram. Dette er det første vi bør ta tak i for å skape et bedre samarbeidsklima mellom administrasjon, skole og næringsliv, sier hun. Nestleder Jan Sandal i Asker Arbeiderparti, som også sitter i hovedutvalget for næring, deler Sollis begeistring. – Det var inspirerende å møte så dyktige bedriftsledere og velreflekterte lærlinger. Hva forslagene fra håndverksforeningen gjelder opplever jeg de som både gode og konstruktive. Detaljene rundt en eventuell praktisk gjennomføring må selvsagt diskuteres, men dette er veldig nyttige innspill for Arbeiderpartiet, sier han”.

Tekst og foto: Kristin Brandt

Tid for mestring – det nytter!

Arbeidet i ressursgruppen for utdanning bærer frukter! Høyres utvalg for videregående opplæring la på Høyres landsmøte fram rapporten: Kunnskap for fremtiden – tid for mestring. Håndverk & Industri har tidligere skrevet om OHIFs samarbeid med Høyres utvalg og OHIF er svært glad for å kjenne igjen mange av sine forslag i rapporten. Enda mer gledelig er det at rapporten var med på å legge grunnlaget for et vedtak om et yrkesfagsløft på det omtalte landsmøtet 8. mai.

Gjennom snart fire år har representanter for laug og foreninger, med spesiell interesse for fagutdanningen, diskutert seg fram til en rekke forslag som kan bidra til å forbedre fagutdanningen. I 2010 ble OHIF invitert til Høyres utvalg for videregående opplæring på Stortinget ved et par anledninger for å komme med sine synspunkter.

HØYRES UTVALG VED TO AV DEM Finansbyråd Kristin Vinje har sittet i Høyres utvalg for videregående opplæring og gruppeleder Eirik Lae Solberg var saksordfører da rapporten ble lagt fram på Høyres landsmøte. Kunnskap for fremtiden – tid for mestring, har en visjon om en videregående skole som gir den enkelte elev mulighet til å utnytte sine evner for å kunne lykkes i arbeidslivet gjennom kunnskap og kompetanse: lære mer, fullføre og bestå. Rapporten tar for seg hele det

videregående utdanningsløpet, og peker at grunnlaget for å lykkes i videregående opplæring og som deltaker i det fremtidige arbeidslivet, er legges i grunnskolen. Leder av utvalget var Elisabeth Aspaker. OHIF har hatt spesielt god kontakt med stortingsrepresentant Svein Harberg, som også deltok i paneldebatten på OHIFs årskonferanse 11. april. I rapporten blir Oslo Håndverks- og Industriforening nevnt som en av bidragsyterne. På Høyres Landsmøte ble en storresolusjon om skolepolitikk vedtatt og Kristin Vinje og Eirik Lae Solberg viser spesielt til et kapittel om yrkesfagløftet. OHIFs ressursgruppe ble invitert til to møter med Høyres utvalg, følgende deltok fra OHIF: Marianne Reimers, Tor Petlund, Arvid Søgaard, Frode Andersson og Kristin Brandt.

Tekst: Kristin Brandt

HØYRES YRKESFAGLØFT

Norge har et stort behov for dyktige fagfolk innenfor yrkesfagene. Høyre har derfor tatt til orde for et yrkesfagløft som kan styrke yrkesfagene på deres egne premisser, til beste både for elevene og samfunnet.

Høyre vil ha en utvikling hvor undervisningen i teori-fagene på yrkesfaglige utdanningsprogram bedre tilpasses de praktiske oppgavene i faget. For Høyre er det viktig at dette ikke skal føre til lavere forventninger til elevene, men gi en mer treffsikker, motiverende og nyttig undervisning.

Et avgjørende punkt i fagopplæringen er tilgangen på lære-plasser. Høyre vil øke lærlingtilskuddet for å gjøre det mer attraktivt å ansette lærlinger, samt heve kvaliteten på opplæring i bedrift.

Elever som ikke er motiverte for teoriundervisning er i risikozonen for å falle fra i videregående og kan ha problemer med å gjennomføre en yrkesfaglig opplæring. Høyre ønsker å høste av gode erfaringer med å lage et tilrettelagt yrkesfaglig program for disse elevene, med mer vekt på praktisk og anvendt opplæring. Det må knyttes tettere kontakt med næringsliv og andre samarbeidspartnere for å gi et tilbud til elever som den tradisjonelle opplæringen ikke passer for.

HØYRE VIL:

- Innføre mer praksisrettet teori i yrkesfagene.
- Stille krav til oppdatert og kvalitetssikret utstyr i yrkesfagene.
- Sikre et bedre etter- og videreutdanningstilbud for lærere i yrkesfagene.
- Arbeide for at lærere i yrkesfagene skal få muligheten til å veksle mellom undervisning og praksis i bedrift.
- Videreutvikle tilbud om mastergradstudier for yrkesfaglærere.

- Øke lærlingtilskuddet.
- Avvikle Vg3 i skole som alternativ til lærlingplass og erstatte det med et 2-årig løp med kombinasjon av skole og utplassering i bedrift, for dem som ikke får lærlingplass.
- Innføre måltall for offentlige virksomheters inntak av lærlinger.
- Bedre tilpasse opptak til yrkesfaglige studieprogram til antall forventede lærlingplasser.
- At elever som går ut som lærlinger i arbeidslivet skal ha tilstrekkelig kompetanse. Dersom elevene mangler grunnleggende ferdigheter, skal de tilbys nødvendig ekstra undervisning.
- Endre privatskoleloven og tillate bransjedrevne opplæringsløp i hele eller deler av yrkesfagene og stimulere til nye samarbeidsmodeller mellom bransjeorganisasjoner og den offentlige skolen.
- Tillate alternative opplæringsløp, som for eksempel opplæringsprogrammer i bedrift.
- At elever som har tatt fagbrev i relevante fag i større grad skal gis mulighet til opptak i høyere utdanning i det aktuelle faget (Y-veien).
- Gjøre praksisbrevet til en permanent ordning.
- Gjeninnføre modellen med statlig stykkprisfinansiering av alle fagskoler.
- Bedre kartlegging av nivået på de yrkesfaglige studieretningene.
- Åpne for å la fagbrev tas på engelsk.
- At voksne skal ha rett til å få sin realkompetanse vurdert mot læreplanene i videregående opplæring.
- Legge til rette for systematisk etter- og videreutdanning for yrkesfagene.

(kilde Høyres nettsider)

Futen skulle ha sitt

Hva gjør du når innbetalingene uteblir og klemmeren skal ha sitt? Problemet ble kommentert på lederplass i forrige utgave. Sølve Damli har selv følt problemet på kroppen. Det kunne gått skikkelig galt, men han "nøyde seg" med å låne penger, selge verkstedet og slå til på et jobbtilbud.

Det var i 2009 at blikkenslagermester Sølve Damli tok på seg et oppdrag for en entreprenør som viste seg å være insolvent på dette tidspunktet. Det mener i hvert fall Damli at han må ha vært. Det var avtalt tre å kontoinnbetalinger før sluttfaktura. De to første å kontoinnbetalingene kom som de skulle, men den tredje uteble og heller ikke sluttfakturaen ble betalt.

Damli drev et enkeltpersonsforetak uten ansatte og hadde leid inn to personer til dette oppdraget. De skulle ha betalt, men det skulle også klemmeren.

FAKTURERT = BETALT – I Statens øyne er en faktura å betrakte som betalt. Da blir det problematisk når flere hundre tusen ikke blir innbetalt. Kravene fra Staten kommer raskt og de er veldig raske med utleggsforretning.

– Denne jobben ble fakturert ferdig i 2009. Det var 470.000 kroner entreprenøren ikke betalte. Det var penger jeg blant annet skulle brukt til å betale skatt med. Allerede i mars 2010 da jeg var 14 dager forsinket med forskuddsskatten, kom utleggskravet fra Staten.

– Da måtte jeg låne 200.000 kroner for å betale skatt. Skatten for 2009 skulle også betales, så jeg måtte låne ytterligere 160.000 kroner for å komme i mål.

– Det har vært et par år nå som jeg har gått rundt som ei fattiglus. Staten har vært påpasselig med å få inn skatt og moms for penger jeg ikke hadde fått inn. Etter reglene er "fakturert" det samme som "betalt". Jeg skulle ønske de kunne vist noe større fleksibilitet i slike saker.

– I 2009 kunne ikke pengene defineres som tapt. Dermed går det tre år før du er på skinner igjen i forhold til Staten, sier Damli. Han synes det er merkelig at han må bruke tre måneder på et inkassokrav, mens Staten kan stå på døra etter to uker.

– Først i januar 2010 ble entreprenøren slått konkurs. Det var for seint for meg. Heldigvis hadde jeg en eiendom med lav gjeld slik at det gikk greit å få lån i banken. Selv kunne jeg ikke slå meg konkurs, da hadde hus og hjem gått med.

– Skal du drive enkeltpersonsselskap, må du ha penger i banken, konkluderer Damli.

Han valgte å selge blikkenslagerverkstedet sitt, innstille driften i firmaet og slå til på et tilbud om jobb som prosjektleder hos en annen blikkenslagermester for å klare seg.

LYKKELIG LØSNING Damli kommer likevel helskinnet ut av saken. Det skyldes ikke Statens regler, men hans egen standhaftighet.

– Da konkursen hos entreprenøren kom i fjor, tok jeg advokat. Regningen hans har etter hvert kommet opp i over 105.000 kroner. Før det prøvde jeg meg på egeninkasso, men den ble bare ignorert av motparten. Med advokat gikk jeg til privat søksmål mot entreprenøren.

– Saken skulle opp for retten i september 2010, men ble utsatt på grunn av sykdom hos motparten. Men i romjula

Det er ille nok at debitor ikke kan eller vil betale fakturaen, men det som knekker mange bedrifter er futens krav om moms og skatt på ubetalte fakturaer. Sølve Damli måtte selge verkstedet og låne penger for å greie seg.

ble det inngått et forlik som innebar at entreprenøren skulle betale et kontantbeløp og deretter månedlige avdrag. Til sammen var forlikssummen på 440.000 kroner. Men ingenting ble betalt.

I prosessen har Damli fått både entreprenørens og konas underskrift på kravet. Begge arbeidet i entreprenørbedriften og har fortsatt lønnet arbeid i annet selskap. Damlis advokat gikk derfor til utleggsforretning, og med namsmannens hjelp er det nå tatt pant i en bankkonto og eiendommer for å sikre kravet.

Damli forteller at kravet hans har økt til 640.000 kroner. I tillegg får han 8,75 prosent rente inntil kravet er betalt. Da er han økonomisk på fote igjen.

– Jeg er trygg på at jeg får pengene nå, sier Damli.

– Nå kunne jeg gjerne betalt skatt på inntektene. Hvorfor kan ikke Staten ha en ordning hvor du betaler når inntektene kommer og ikke når du sender faktura?

Tekst og foto: Knut Randem

Kom inn Kari

Kari Engh Johansen er valgt inn i styret i Oslo Håndverks- og Industriforening. Hun driver sitt eget firma KOM INN AS som jobber med merkevarebygging av bygg.

– Jeg ønsker å være en ambassadør for OHIF gjennom jobbprosjektene og samarbeidspartnerne, forteller Kari. Hennes samarbeidspartnere er ofte håndverkere, arkitekter og kunsthåndverkere.

Kari har bakgrunn fra PR-bransjen, før hun fikk barn. Da hun skulle ut i arbeidslivet igjen, startet hun som servicemedarbeider i et interiørbeplantningsfirma. Her endte hun til slutt som daglig leder. Men det var i jobben som servicemedarbeider rundt i bedriftene ideen til KOM INN dukket opp.

– Jeg forundret meg over at næringslokalene var så anonyme og at bedriftene ikke brukte lokalene til å kommunisere hva de holdt på med. De fleste la ned ressurser i profilering, men i forhold til lokalene var det ikke tenkt på identiteten, sier Kari. I starten var det bedriftene som var målgruppen, men siden har det utviklet seg til byggene og deres eiere.

KOMMUNIKASJON MED INNREDNING KOM INN ønsker å bidra til at ledige lokaler leies ut og til eksisterende leietagers stolthet, gjennom merkevarebygging av bygg. Blant virkemidlene er skilting, utsmykning og beplantning. Samarbeidspartnerne er blant annet fotografer, designere, håndverkere, tegnere, malere, skulptører og filmskapere. – Jeg har alltid vært opptatt av kommunikasjon og setter pris på å jobbe sammen med kreative, engasjerte folk. Våre leverandører er valgt ut på bakgrunn av erfaring og kunnskap. Vi benytter arbeidsmiljøer der kvalitet og kompetanse fremdeles befinner seg og blir tatt vare på. Vår styrke er å finne og tilføre prosjektene de beste bidragsyterne og vi er stadig på jakt etter både talenter og studenter, forteller Kari Engh Johansen.

OHIF – Oslo Håndverks- og Industriforening er et forbilde gjennom sin merkevarebygging av gården i Rosenkrantz' gate. Alle fagene har sine symboler og tradisjoner. Det er nettopp dette næringslivet kaver etter. Jeg har stor tro på foreningen, som bygger på stolthet for tradisjoner og godt håndverk. Men jeg tror enda det ligger et stort potensiale i OHIFs merkevarebygging og bevisstgjøring av godt kvalitets-håndverk og vil veldig gjerne være med å bidra til og bygge videre på dette, sier en engasjert Kari. Hun drar også fram

bedriftsbesøket med Akershuspolitikere om fagutdanning og samarbeid næringsliv - skole, som hun akkurat har vært med på, som en lærerik og interessant opplevelse. Kari har også deltatt på de to siste "Bedrifter i byen" og synes kontakten og arbeidet mot politikere er spennende. KOM INN's medlemskap i OHIF er av forholdsvis ny dato. Bedriften ble medlem for et år siden. Det betyr mye for Kari å være medlem i OHIF og nettverket i foreningen. Men Kari Engh Johansen har en sterk tilknytning til foreningen gjennom ektemannen Bård Johansen og svigerfaren Tor A. Johansen som begge i mange år har vært medlem i OHIF gjennom Oslo Kobber og Blikkenslagerlaug. I tillegg driver Bård og Karis eldste sønn firmaet Netmaking som også er medlem i OHIF.

BIDRAGSYTER I STYRET Som styremedlem er Kari opptatt av å dele kunnskapene og ressursene man sitter med og bidra der hvor man kan. Hun har erfaring fra styrearbeid gjennom firmaet hun ble daglig leder i og som vokste fra 3 til 15 ansatte. Her satt hun også i styret. Rekruttering av nye medlemmer til foreningen er et av områdene Kari har stor interesse for. Gjennom arbeidet sitt kommer hun i kontakt med mange potensielle nye medlemmer. – I medlemsmassen er det mange små bedrifter, med en eller få ansatte som har felles utfordringer. En utfordring kan være å honorere sitt eget arbeid riktig og sette rimelige tidsfrister. Oppdragsgivere kan være tøffe både på pris og gjennomføring. Det er lett å prise sitt eget arbeid for lavt på grunn av konkurransesituasjonen. En spennende tanke er å danne en gruppe på tvers av fagene som møtes noen ganger i året for å dele sine erfaringer og støtte hverandre blant annet i å verdsette sitt eget arbeid og sin fagkompetanse. Uansett ønsker jeg å være med å bygge videre på foreningens mål, avslutter Kari.

Tekst og foto: Kristin Brandt

Marianne god som gull

Gullsmedmester og oldermann Marianne Reimers takker av fra styret i Oslo Håndverks- og Industriforening etter to år. Marianne er et ja-menneske og har mange jern i ilden. En langvarig virusinfeksjon (kysse-syken) har satt henne ut av spill og gjør det nødvendig å prioritere blant vervene hun har. Samtidig har hun behov for mer tid til jobb og familie.

– Jeg ønsker fortsatt å være med i ressursgruppen for utdanning, det er fagutdanningen jeg brenner spesielt for og hvor jeg ønsker å bidra. Her kommer jeg sterkere tilbake så snart jeg er på beina igjen, sier Marianne Reimers. Gullsmedmesteren føler at gruppen har hatt stor gjennomslagskraft mot Oslo kommune i forhold til fagutdanningen.

PERIODEN I STYRET Marianne har opplevd tiden i styret som lærerik og interessant. – Det har vært spennende å følge med på hvordan hele foreningen, inkludert gården, drives utenom ressursgruppen, forteller Marianne. Hun har blitt bedre kjent med medlemsmassen og ønsker å fremheve administrasjonen i OHIF som hun mener gjør en kjempejobb, er tilgjengelig, uhøytidelig og på tilbudssiden. Hun håper foreningen er like tilgjengelig for medlemmene i framtiden som den er i dag.

– Ikke minst har jeg lært mye om meg selv i denne perioden. Jeg har en tendens til å bli veldig engasjert og ivrig. Etter at jeg ble med i styret har jeg prøvd å besinne meg og ordlegge meg mer saklig. Vervet har også ført til mer trening i å holde innlegg, da styremedlemmene i blant får anledning til å representere foreningen utad i forskjellige sammenheng, sier Marianne som legger til at hun ikke synes det har vært noen stor arbeidsbelastning.

GULLSMEDEN Familien var på flyttefot i fjor og Marianne som hadde eget verksted i forrige bopel, har etablert et helt nytt verksted hjemme i det nye huset. – Det har vært kjempegøy å kunne innrede og tilpasse verkstedet etter mitt behov, i det som har vært en gammel hybelleilighet. Jeg har veldig mye å gjøre, derfor passer det svært dårlig å være sykemeldt, forteller Marianne. Hun har mye arbeid med omarbeiding av gamle smykker, men tegner/designer/lager nye smykker på bestilling fra kunder også. Dette markedet er ikke sesongbetont. Et lite lager med smykker har hun også opparbeidet og har utsalg fra verkstedet hele året. I forbindelse med de store høytidene inviterer hun til spesielle utsalg dager. Marianne gleder seg til å få mye tid ved verkstedbenken.

OLDERMANNEN Som alle andre laug og foreninger opplever Oslo Gullsmedlaug å konkurrere om medlemmenes tid og oppmerksomhet. Det er ikke lett å fange interessen og få medlemmene til å møte opp på laugsmøtene. Marianne opplever noen ganger at medlemmer beklager seg over hva som er vitsen med å være medlem i OHIF. – Her har vi en

jobb å gjøre i laugene. Mange benytter seg ikke av tilbudene i OHIF og vet lite om hva foreningen driver med. I forhold til eget laug har jeg holdt fram at den eneste grunnen til at gullsmedfaget er synlig i dag er fordi jeg tok saken med til OHIF. Her fikk vi kjempestor hjelp og satt våre utfordringer på dagsorden, sier Marianne. Hun trekker fram besøket hos statssekretær Lisbet Rugtvedt i Kunnskapsdepartementet, hvor flere representanter fra Oslo Gullsmedlaug deltok og som OHIF la til rette for. Mange viktige saker ble diskutert. – OHIF ordnet også deltakelse på et møte med faglig råd for Design og Håndverk. Vi har hatt utallige møter med politikere i mange sammenheng, hvor gullsmedfaget har vært på dagsorden. OHIF har også invitert oss til møter med avdelingen for fagopplæring i Oslo. Dagsorden for disse møtene har vært gullsmedutdanningen på Elvebakken vgs. Akkurat nå er det et spennende prosjekt på gang, et piloteringsprosjekt, ressurs for mindre håndverksfag, der er gullsmedfaget et av fagene som er trukket ut som deltaker. Ja jeg kunne holde på mye lenger for listen er lang, forteller en entusiastisk oldermann.

PRØVENEMNDA Gjennom flere år har Marianne vært medlem i prøvenemnda og bedømt mange svenneprøver. Hun er spesielt opptatt av å samarbeide med prøvenemnder i andre fylker og få til en best mulig og mest mulig lik bedømming. – Jeg vil prioritere jobben i prøvenemnda, som jeg mener er veldig viktig. Her må man ikke fire på kravene selv om kompetansen til lærlingene er synkende, avslutter Marianne Reimers.

Tekst og foto: Kristin Brandt

Kan ROT-fradraget slå rot i Norge?

Høgskolestudentene er ferdig med sin bacheloroppgave: Kan svenskenes ROT-fradrag slå rot i Norge? Arve Sand og Kristin Brandt møtte studentene etter at oppgaven var levert og takket for vel utført oppdrag. Byggfagsmedlemmene i OHIF ble invitert til å delta i en spørreundersøkelse som studentene brukte for å kartlegge blant annet interessen for innføring av ROT-fradraget i Norge. Studentene fikk toppkarakter på bacheloroppgaven sin, OHIF gratulerer!

Ina Larsen Lundekvam (f.v.), Line Wethal og Beate Stordahl har tatt sin bachelor med ROT-fradragets framtid i Norge som tema.

Et utvalg av Huseiernes Landsforbunds medlemmer deltok også i en spørreundersøkelse, for å kartlegge holdningene til svart arbeid og interessen for innføring av ROT-fradraget i Norge. OHIF var oppdragsgiver for studentene og formålet med oppgaven var å gi OHIF en oversikt over interessen for innføring av ROT-fradraget i Norge. Hva håndverkerne og forbrukerne svarte, kan dere lese mer om på www.ohif.no, hvor studentenes oppgave er lagt ut. Noen hovedtrekk fra oppgaven kan dere lese om under.

POSITIVE OG NEGATIVE VIRKNINGER AV ROT-FRADRAGET I SVERIGE

Etterspørselen etter hvit arbeidskraft innen håndverksbransjen har økt. I en rapport utgitt av Företagarne i januar 2011, kommer det fram at minst 11 500 nye, hvite heltidsjobber har blitt skapt innen håndverksbransjen siden ROT-fradraget ble innført i desember 2008. Rapporten inneholder også et regnestykke som viser hvor mye statskassen får tilbake i avgifter som følge av ROT-fradraget. Økte skatteinntekter i form av omsetningsavgift, de ansattes inntektsskatt, arbeidsgiveravgift, moms osv. gjør at for hver krone som betales ut kommer mellom 1,5 og 2 kroner tilbake til staten. Utbetalingene av ROT-fradrag for 2010 oppgis til 13,1 milliarder SEK. På den negative siden dukker det opp eksempler på boligeiere som ønsker at håndverker skal skrive materialkostnadene som arbeidskostnader på fakturaen, eller uærlige bedrifter som har søkt om ROT-fradrag for arbeid som verken er bestilt

eller gjennomført. I perioden januar til juni 2010 tilbakekrevde Skatteverket 52 millioner SEK i feilaktige utbetalinger. De feilaktige utbetalingene som ble oppdaget og stoppet for pengene ble utbetalt, utgjorde i 2010 drøyt 100 millioner SEK. I en studie om innstillingen til ROT-fradraget i den svenske håndverksbransjen svarer hele 78 % av firmaene som deltok at ROT-fradraget bidrar til reduksjon av svart arbeid i byggebransjen. (uthevet av Håndverk & Industri)

UTDRAG AV SPØRREUNDERSØKELSE BLANT BOLIGEIERE 95,7 % av boligeierne er svært positive eller positive til innføring av et ROT-fradrag i Norge, 67,2 % tror det er svært sannsynlig eller sannsynlig at innføring av ROT vil føre til at de iverksetter arbeid på boligen de ellers ville ha utført selv. 58,6 % svarer at det er svært sannsynlig eller sannsynlig at innføring av ROT vil føre til at de iverksetter arbeid på boligen de ellers ikke ville iverksatt. 14,1 % oppgir at dette er svært usannsynlig eller usannsynlig. 53,9 % tror innføring av ROT vil øke sysselsettingen i svært stor eller stor grad. 37% tror sysselsettingen vil øke i noen grad. **78,6 % av boligeierne tror innføringen av ROT vil bidra til å redusere andelen svart arbeid i håndverksbransjen.** (utheving av Håndverk & Industri)

UTDRAG AV SPØRREUNDERSØKELSE BLANT HÅNDVERKSBEDRIFTER 71,1 % av håndverksbedriftene tror innføring av ROT-fradraget i Norge vil bidra til å redusere andelen svart arbeid i hånd-

verksbransjen i svært stor eller stor grad, 23 % tror andelen svart arbeid vil reduseres i noen grad. 54,1% tror innføring av ROT vil bidra til å øke sysselsettingen i håndverksbransjen i svært stor eller stor grad. 34,1 % tror ROT vil bidra til å øke sysselsettingen i noen grad.

Bedriftene ble bedt om å vurdere hvordan de tror innføring av ROT-fradraget vil påvirke deres bransje. 84,4 % svarte "reduere andelen svart arbeid" (uthevet av Håndverk & Industri) 62,2% svarte: føre til flere/eller større oppdrag fra kunder og 60,7 % "skape flere arbeidsplasser. Bare 14,8% oppgir at de aldri blir spurt om å utføre svart arbeid.

UTFORDRINGENE FOR STUDENTENE Den største utfordringen i forbindelse med oppgaven var informasjonsinnhentingen, finne primærkilden og velge ut det som var relevant for fagene. Det greieste var å bruke offentlig kilder som er en sikker og trygg informasjon. En annen utfordring var respondentene og utforming av spørsmål som var relevante for fagene. Studentene fremhever at det har vært lærerikt å samarbeide om oppgaven, innfallsvinklene har vært forskjellig og flertallet har bestemt. De er enige om at de sammen fikk til en bra oppgave. De ber Håndverk & Industri om å få takke for svarene de fikk fra OHIFs medlemmer! For at undersøkelsen skulle være til mest mulig nytte for OHIF valgte studentene å fokusere på den generelle interessen for skattefradraget, hvordan en innføring vil påvirke svart arbeid i håndverksbransjen og hvordan det vil påvirke sysselsettingen i bransjen.

STUDENTENE BAK OPPGAVEN De tre som har levert oppgaven sammen har forskjellig bakgrunn. Beate er utdannet kokk og deltok i sin tid i lærlingkonkurranser, nå har hun fått jobb som kjøkkensjef på Felix kurs og konferansesenter. Beate drømmer om å starte et brasseri en gang i framtiden. Line har fått jobb i bank og vil arbeide en periode før hun vurderer videre utdanning. Ina skal tilbake til Bergen i første omgang, for så å reise til New York Filmacademy i Los Angeles for å gå

SAMARBEID MED HUSEIERNES LANDSFORBUND:

Oslo Håndverks- og Industriforening har inngått et samarbeid med Huseiernes Landsforbund og satt ned en arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til en "fornorsk" utgave av ROT-fradraget. Blant annet Bacheloroppgaven fra studentene på Høgskolen i Oslo vil være til stor hjelp her. I utvalget sitter fra OHIF Øivind Utne og Kristin Brandt og fra Huseiernes Landsforbund sitter Peter Batta, Dag Refling og Jens Petter Bull.

FAKTA OM ROT FRA BACHELOROPPGAVEN:

ROT-fradraget er et skattefradrag som finnes i Sverige. Skatteyttere over 18 år som eier bolig eller fritidsbolig får skattefradrag på halvparten av arbeidskostnadene når vedkommende ansetter håndverker til oppussing, reparasjon, ombygging eller påbygging. Fradraget gjelder kun arbeidskostnader (inkl. svensk moms), ikke materialer, transport og lignende. Skattefradraget har en øvre grense på 50 000 SEK per eier per år. Hvis boligen har to eiere vil husholdning har rett på skattefradrag på inntil 100 000 SEK per år. Skatten kan imidlertid aldri reduseres til mindre enn null. Når firmaet fakturerer kunden, trekkes beløpet kunden har rett til av arbeidskostnadene fra fakturaen. Dette beløpet får firmaet tilbakebetalt fra det svenske Skatteverket, normalt ti dager etter at beløpet er innmeldt.

½ år på screenwriting (manusforfatter) kurs. Etter avsluttet opphold i USA, regner Ina med å starte på masteroppgaven. Da kan hun tenke seg og skrive videre om ROT-fradraget og se på samfunnsmessige konsekvenser.

Tekst og foto: Kristin Brandt

Deltakerne på årets medie- og kommunikasjonstreningskurs i Stavern

Foran fra venstre: murmester og styremedlem i OHIF, Knut A. Fjeld, fotografmester Ingrid Pettersen Fossvoll, tørmester Morten Bjørnson, kursleder Per Jarle Hellevik, tørmester Torstein Lium, tørmester og nestleder i styret OHIF Øivind Utne.

Bak fra venstre: nytt styremedlem i OHIF Kari Engh Johansen, buntmakermester Jannicke R. Eriksen, Kristin Brandt, blikkenslagermester Sølvi Damli, Arve Sand, murmester Reidar Dilling, styreleder i OHIF Tor Petlund.

Foto: Halvor Mykleby

Lærebedrifter med fortrinn, uten terskelverdi

– Etter innspill fra Oslo Håndverks- og Industriforening har vi nå vedtatt å bruke lærlingeklausulen, helt uten terskelverdi, for å stimulere bedrifter til å bli lærebedrifter. I tillegg skal eventuelle avvik fra lærlingeklausulen rapporteres og innsynsrett kan kreves. Vi stiller et konkret krav til bedrifter som utfører oppdrag for Oslo kommune, forteller finansbyråd Kristin Vinje.

OHIF møtte finansbyråden og gruppeleder for Høyre Eirik Lae Solberg for å snakke om det nye vedtaket om lærlingeklausulen uten terskelverdi.

Eirik Lae Solberg mener dette er et godt eksempel på hvor viktig det er at næringen engasjerer seg og kommer med konkrete innspill. – I mange tilfeller opplever vi at næringen klager uten å ha forslag til løsninger. Her har OHIF kommet med en konkret løsning, vi har lyttet til rådene og stiller nå nye og vidtrekkende krav om lærlinger for å utføre oppdrag for Oslo kommune, sier Solberg.

17 MILLIARDER ÅRLIG OG SAMFUNNSANSVAR

– Med tanke på at Oslo kommune kjøper varer og tjenester for 17 milliarder årlig har vi gode muligheter for å vise samfunnsansvar ved gjennomføring av anskaffelser, opplyser finansbyråden. Solberg peker også på at Oslo er en moderne storby som ikke kan fungere uten gode fagarbeidere. Kommunen må bygge et klasserom i uken, for å holde tritt med befolkningsveksten. - De neste 20 årene er det anslått at Oslo vil vokse med 200 – 250 000 nye borgere. Begge er opptatt av en god fagutdanning som bidrar til å opprettholde den kompetansen som Oslo kommune har bruk for i framtiden.

Finanskomiteens vedtak inneholdt en siste setning: Unntak fra hovedregelen skal begrunnes. Selv om denne setning har falt bort i det endelige vedtaket forsikrer finansbyråd Kristin Vinje at hun følger opp dette og viser til sitt notat nr 36/2011 om oppfølging av bystyrevedtak vedrørende lærlinger, hvor hun blant annet skriver: Det kreves også en særskilt begrunnelse i tilfeller der virksomheten ikke har stilt ovennevnte krav til lærlingordning selv om det i den aktuelle bransje er et klart definert behov for lærlingplasser.

FORSLAGET FRA HØYRE, FRP, VENSTRE OG KRF SOM BLE VEDTATT I BYSTYRET 10.MAI 2011:

Ved Oslo kommunes inngåelse av avtaler om vedlikeholds-, rehabiliterings- og byggeprosjekter i bransjer med et klart definert behov for lærlingplasser og tilstrekkelig tilgang på lærlinger, skal det som hovedregel settes som vilkår at virksomheten er tilknyttet en offentlig godkjent lærlingordning og jevnlig tar inn lærlinger.

- Eventuelle avvik fra dette skal rapporteres og innsynsrett kan kreves etter vurdering ift offentlighetsloven. Vi har fjernet terskelverdien på 41 millioner, for når innkjøpere skal vurdere å ta i bruk lærlingeklausulen, fordi vi nå føler oss trygge på at det er mulig etter regelverket, avslutter Kristin Vinje.

Tekst og foto: Kristin Brandt

BAKGRUNN

I april 2008 var ressursgruppen for byggfagene på deputasjonsmøte i finanskomiteen og foreningen stilte spørsmål om hvilke krav foretakene stilte leverandørene i forhold til lærlingordning og kompetanse. Saken var på dagsorden for OHIF i alle møter med Oslo politikere i 2008. Flere politikere jobbet for at bystyret skulle vedta en lærlingeklausul. I februar 2009 etter en intensiv innsats fra OHIF og et godt samarbeid med blant andre daværende gruppeleder for Høyre, Bård Folke Fredriksen, var gleden stor da bystyret vedtok å ta i bruk en lærlingeklausul ved offentlig innkjøp. Skuffelsen var desto større da foreningen høsten 2009 ble gjort kjent med at finansbyrådsavdelingen praktiserte en terskelverdi på 41 millioner som nederste grense for når lærlingeklausulen skulle vurderes. OHIF har siden arbeidet for å få fjernet denne terskelverdien og tatt dette opp gjentatte ganger, både med finansbyråd Kristin Vinje, bystyrepolitikere og byråd for byutvikling Bård Folke Fredriksen. På Bedrifter i byen i januar i år var bystyrepolitikere samstemte i at terskelverdien måtte vekk.

Endelig!!

- Alle har snakket om det men ingen har gjort noe, sier Ivar Johansen (SV) da Håndverk & Industri tar opp saken med lærlingklausulen og terskelverdien. Johansen var pådriver til at saken kom på dagsorden i finanskomiteen ved å fremme et forslag sammen Trond Jensrud (Ap).

– Det lå an til at saken ikke skulle bli vedtatt, men så tok David Hansen (Krf) initiativ og bidro til at de borgerlige partiene kom med et eget forslag. Forslaget som kom gikk enda lenger enn det forslaget SV og Ap kom med og det er vi glad for. Mitt initiativ var basert på hva jeg trodde var mulig å få til, og forslaget ble fremmet for å få saken på dagsorden og for at noe skulle skje, forteller Ivar Johansen.

OMBUDSMANNEN Ivar Johansen har sittet i bystyret for SV siden 1987 og har vært aktiv pådriver i mange saker. Han driver nettstedet osloombudet.no, hvor han mottar innspill fra befolkningen, slik at han bedre kan ivareta ombudsrollen som folkevalgt. En annen hensikt med nettstedet er å få etablert en samlet oversikt over rettigheter og klagemuligheter knyttet til et utvalg viktige kommunale tjenester. I tillegg skriver Johansen en egen bloggside på www.ivarjohansen.no. - Ombudsrollen er viktig for meg og tilbakemeldingene jeg får, er selve lakmustesten på hvordan regelverket fungerer, sier en engasjert Johansen, som ofte får henvendelser om saker. Noen ganger medfører henvendelsene endringer

av regelverk og noen ganger endringer i enkelt saker. Etter eget ønske har Johansen valgt å ha full jobb ved siden av vervet som folkevalgt i bystyret og finanskomiteen. – Jeg har ikke ønsket å være politiker på heltid da jeg er opptatt av å være en del av det pulserende arbeidslivet. Alt for mange politikere har ikke vært i arbeidslivet, avslutter Ivar Johansen.

Tekst og foto:
Kristin Brandt

Venstres skolepolitiker takker av

Oslo Håndverks- og Industriforening har hatt stor glede av samarbeidet med Kjell Veivåg som sitter i kultur- og utdanningskomiteen for Venstre om fagutdanningen. Veivåg har vært en av pådriverne for å ta i bruk lærlingklausulen og å fjerne terskelverdien.

– Det har vært en tverrpolitisk enighet om dette. Utfordringen har vært å formulere et vedtak som ivaretar en balanse mellom regelverk, å ikke favorisere noen men ha en åpen konkurranse, at tilbudet er rimeligst mulig samtidig som kommunen ivaretar sitt samfunnsansvar, påpeker Kjell Veivåg.

HÅNDEVELSE AV VEDTAKET Veivåg er også opptatt av at byrådsavdelingen for finans er aktive og påpasselige i forhold til at vedtaket blir tatt i bruk og praktiseres. – Foretakene i kommunen, som Omsorgsbygg og Kunnskapsbygg er vesentlige her, de er de største innkjøperne av tjenester fra byggebransjen, sier Veivåg. Han viser til at kommunen har et stort behov for fagfolk også på lang sikt, bare i skolebygg blir det behov for 10-talls milliarder. - Bedriftene som utdanner kompetente fagfolk er derfor viktige for kommunen og nå blir det spennende og se hvordan vedtaket fungerer i praksis, sier Veivåg.

GIR SEG SOM POLITIKER Kjell Veivåg stiller etter eget ønske, ikke til valg i september. Han kan se tilbake på en aktiv tid i politikken, hvor han blant annet var byråd for kultur og utdanning i perioden 2001 – 2003. Oslo Håndverks- og Industriforening har hatt stor nytte av samarbeidet med kultur- og

utdanningskomiteen i Oslo i denne valgperioden, hvor Kjell Veivåg har vært nestleder i komiteen. At han brenner for utdanning er ingen hemmelighet og han har tidligere vært rektor og direktør for undervisning i NKS-Gruppen. Veivåg peker på at Oslo er en av byene i Europa som har hatt størst endringer i elevmassen og derfor har en utfordrende oppgave foran seg. I forhold til fagutdanningen kommer han med et hjertesukk: - Yrkesfagene må være så attraktive at de rekrutterer fra hele elevgruppen. Dessuten har alle elever kvaliteter som kan utvikles. Veivåg er også opptatt av samarbeidet med næringslivet og peker på at det er viktig for kommunen å ha en bred kontakt, være fleksibel, fange opp ideene og legge til rette for utvikling og innovasjon. - Jeg har ingen planer og er åpen for nye utfordringer, svarer Kjell Veivåg på spørsmål om hvor veien går videre.

Tekst og foto: Kristin Brandt

Lærlinger en saga blott?

Bakteppet for Oslo Håndverks og Industriforenings (OHIF) årskonferanse i april var spørsmålet om læreplass skal bli en rettighet og om det skal bli en plikt å ta inn lærlinger. Eller vil innleid arbeidskraft fortrenge lærlingene? Tittel på årskonferansen var derfor spørsmålet "Lærlinger en saga blott?"

OHIFs nestleder Øivind Utne spurte i vår forrige utgave om det er håp for fagutdanningen. Frafaller i skolene er dramatisk. Samtidig velger mange bedriftsledere bort lærlinger til fordel for innleie av arbeidskraft.

– Vi er i ferd med å skjære av greina vi sitter på, sa han da til Håndverk & industri. Det er kanskje derfor Kunnskapsministeren har satt ned et utvalg som skal finne ut hvordan næringslivet kan forpliktes til å ta inn flere lærlinger? Nærmere 70 personer møtte fram for å diskutere dette temaet. Foruten representanter for mange laug og andre organisasjoner, møtte representanter for Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig folkeparti, Fremskrittspartiet, Rødt, SV og Venstre fra både Bystyret og Stortinget til dette debattmøtet. Første innleder var byggmester Ivar Rune Ansnes. Han snakket om hvordan lykkes og samtidig ivareta samfunnsansvar. Hans utgangspunkt var at det ikke vil stimulere ungdom å gi dem lovfestet rett til læreplass. Det vil heller skape flere problemer enn det løser.

– Derimot kan vi stille krav til at bedrifter får offentlige kontrakter. Og da skal det ikke være noen terskelverdi. Kravet skal ikke bare gjelde bedriften som får oppdraget, men hele kjeden av underentreprenører.

Ansnes mener det er flere grunner til å satse på lærlinger. Det mest åpenbare er at det sikrer at fagutdanningen fungerer. Dessuten gir opplæring en bedre helhetsforståelse av for eksempel en byggeplass og det trygger arbeidsplassene.

– Kunnskapen må ikke dø ut med mestrene. Vi trenger også kompetansen andre steder i bedriften enn ute i felten. Selv ansetter jeg ikke en eneste prosjekterende uten at han er fagutdannet.

– Vi prøver hele tiden å skape et fagmiljø og gjøre oss attraktive for arbeidstakerne, sa Ansnes. Han la til at de også har hatt tilpasset opplæring, men mente at myndighetene også må tilpasse tilskuddene for slikt arbeid.

Ansnes stilte spørsmål om hvorfor det er så mange som ikke tar inn lærlinger, men hadde ingen god forklaring på det. Å stille krav i offentlige anbud bør i det minste friste flere bedrifter. Men Ansnes mente også noe av forklaringen lå i at det er alt for lett å starte opp bedrifter uten å ha den rette ballasten.

ALTERNATIV OPPLÆRING Veldig mange som velger yrkesfag gjør det fordi de er lei teori. Dagens opplæringsmodell med mye teori i yrkesfagene bidrar til at mange, som vil ta en fagutdanning, dropper ut. I Veidekke har de prøvd flere virkemidler. HR- og organisasjonsdirektør Per Haugen i Veidekke Entreprenør AS forteller at de satser på lærlinger for å skaffe framtidens kompetanse. Han fortalte at de satser på egne håndverkere og har nå 2100 på landsbasis. Innleie benyttes bare for å ta unormale topper og i april betød det at bedriften hadde 170 innleide.

– Vi har 175 lærlinger, men kvaliteten på de vi får er ikke så bra lenger. Vi er ikke like attraktive som før, fortalte han. Bedriften gjør mange tilleggsaktiviteter for å gjøre læretiden god. I samarbeid med Olympiatoppen holder de kurs i arbeidsteknikk, bekledning og kosthold. Dessuten skal lærlingene ha kompetanse i kalkyle, tilbud, oppstart og driftsproduksjon.

– Betongfaget er det mest strategiske faget for oss, men det er likevel her det utdannes færrest.

Byggmester Ivar Rune Ansnes var blant dem som fikk snakke direkte til sentrale stortingsrepresentanter på OHIFs årskonferanse.

– Andre store entreprenører har ikke egen produksjon, men vi setter stort sett bare bort arbeid til tekniske byggfag. De andre har vi stort sett selv.

– Innleie skaper mange problemer. Når folk ikke kan snakke sammen øker faren for ulykker. Jeg sier ikke at vi ikke skal ha utlendinger på byggeplassene, men vi må kunne kommunisere.

Veidekke har i mange år hatt ”Skole på arbeidsplass” for å gi et tilbud til de teori-trøtte. Han håper tilbudet kan komme i gang igjen fra høsten. (Se egen sak annet sted i bladet.)

På spørsmål fra Kjell Veivåg (V) om hvordan vi kan skaffe flere lærlinger, svarte Haugen at vi må vise oss fram og være på elevenes arenaer. Vi må snakke med rådgivere, foreldre og elever i ungdomsskolen.

35 PROSENT BRYTER Rigmor Andersen Eide (Kr.f.) i Stortingets næringskomité var invitert for å si noe om problemstillingene slik de blir observert fra Stortinget.

– Det er et alvorlig samfunnsproblem at rundt 35 prosent av elevene i den videregående skolen enten avbryter eller ikke klarer å fullføre. Det er alvorlig for de elevene som faller fra, og mange unge mister som følge av frafall muligheten til videre utdanning og arbeid.

– Dessverre finner vi senere igjen mange av dem som faller ut av skolen i andre statistikker knyttet til både sosialhjelp, arbeidsledighet og uføretrygd. Siden 2001 har antallet uføre under 30 år økt med 3609 personer. Økningen er størst i aldersgruppen 20-24 år.

– Derfor er det avgjørende å raskt sette i gang tiltak for å bidra til at flere fullfører videregående skole, sa Andersen Eide.

Hun vil at tilskuddene til bedriftene skal følge kostnadene med å ha elevene på skole og åpne for økte tilskudd til bedriftene for oppfølging av disse elever med mangler. Det åpner for differensierte tilskudd. Hun ønsker også sterkere innsats av skoler og fylkeskommunene.

Hun ønsker ikke å overstyre bedrifter som ikke tar inn lærlinger, men ønsker å stimulere flere bedrifter til å bli lærebedrifter.

IKKE REDD Avdelingsdirektør Kjersti Flåten i Kunnskapsdepartementet var ikke redd for at fagutdanningen skulle være en saga blott. Hun mente at det er et større behov for faglærte framover enn folk med høy utdanning. Om det blir bedre økonomiske tider i Sverige og Polen vil vi få store problemer med å få tak i nok fagutdannede, påpekte hun.

Flåten sa at departementet ikke hadde kommet så langt som ønsket med sitt utredningsarbeid. Vi vil derfor komme tilbake til departementets arbeid i en senere utgave av Håndverk & industri.

Både OHIFs styreleder Tor Petlund og nestleder Øivind Utne samt Arvid Søgaard fra Opplæringskontoret for tømrefaget fikk mulighet til å fortelle de mange stortingspolitikere hvordan utfordringene i fagutdanningen kan løses.

Årskonferansen ble avsluttet med en paneldebatt med fem stortingsrepresentanter og Øivind Utne i dialog med de mange frammøtte.

Tekst og foto: Knut Randem

Fra mitt hjørne

Vi går inn i en hektisk tid hvor de ulike partiene forbereder seg til høstens kommunevalg. Her kommer det nok mange store ord og lovnader om hva de ulike partiene vil love av endringer og forbedringer i kommende periode.

Vi vil fortsette vårt langsiktige arbeid med å påvirke rammebetingelsene for våre medlemmer innen de områdene som er viktig for at vi skal opprettholde gode håndvekkbedrifter i vårt område også i fremtiden.

Det er jo slik at et godt arbeidsliv baserer seg på dyktige ansatte i alle ledd. Det er derfor viktig at vi fortsetter vårt arbeid med å utvikle samarbeidet mellom skole og næringsliv slik at vi kan redusere feilvalg, og heve kvaliteten på de elevene som skal ut i lærebedriftene. Et velfungerende arbeidsliv forutsetter høy gjennomstrømming i skole og utdanningsinstitusjoner kombinert med høy kvalitet i opplæringen. Vi må få til en skole som er tilpasset elevene og som gjør det spennende og utviklende å velge yrkesfag.

Det at Oslo kommune nå har vedtatt ordningen med lærlingeklausul ved offentlige anskaffelser er et steg i riktig retning som vi er meget fornøyde med. Et annet tema vi fortsatt må ha trykk på er få til en ordning med ROT fradrag som kan være med på å øke bevisstheten av å bruke seriøse håndverkere. Dette er et tema vi vil følge opp og ha fullt trykk på inn mot politikere i valgkampen.

Tor Petlund

Næringslivets valgkampstart 2011

11. august arrangerer Oslo Håndverks- og Industriforening, Oslo Handelskammer, Oslo Handelsstands Forening og NHO Oslo og Akershus Næringslivets valgkampstart.

Næringsorganisasjonene inviterer kandidatene som står på fylkesvalglisten i Oslo og Akershus til høsten.

Sted: Gamle Logen, Grev Wedels plass 2, tirsdag 11. august kl. 16.30 – 20.30.

Program og tema for møtet blir sendt ut til medlemmene og politikere på e-post i juni, men sett av dato og tidspunkt og meld deg på.

Aslak Bonde er møteleder.

Antall plasser er begrenset og påmelding kan sendes kristin.brandt@ohif.no

